Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **NAUKI PRZEDKLINICZNE**					Kod modułu: A.1	
	Nazwa przedmiotu: **ANATOMIA**					Kod przedmiotu: A.1	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT NAUK O ZDROWIU**						
	Nazwa kierunku: **PIELĘGNIARSTWO**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom kształcenia: **STUDIA I STOPNIA**	
	Rok / semestr: **I/ I**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	Wykład	Seminaria	Ćwiczenia	Ćwiczenia symulacyjne	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
	Wymiar zajęć (godz.)	**50**		**20**			**-**

Koordynator przedmiotu / modułu	**LEK. MAWA CLAUDE**
Prowadzący zajęcia	**LEK. MAWA CLAUDE**
Cel kształcenia	**Wykład:** Celem nauczania jest przedstawienie podstawowych aspektów budowy i funkcji ludzkiego organizmu. Zaznajomienie z prawidłowym i obowiązującym mianownictwem anatomicznym. Przedstawienie najważniejszych aspektów anatomii klinicznej i czynnościowej, w celu przygotowania do dalszej nauki przedmiotów zawodowych oraz pracy po ukończeniu studiów. **Ćwiczenia:** Pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce.
Wymagania wstępne	**Wykład**: Brak **Ćwiczenia**: Wiedza w zakresie biologii na poziomie szkoły średniej

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
WYKŁADY i ćwiczenia		
W zakresie wiedzy student:		
W_01.	student posługuje się prawidłowym mianownictwem anatomicznym	A.W1
W_02.	Zdobywa wiedzę z zakresu anatomii topograficznej, czynnościowej i klinicznej. Zna podstawy budowy narządów oraz układów. Zna podstawy anatomii czynnościowej układów i narządów	A.W1
W_03.	Zna i rozumie anatomiczne uwarunkowania podstawowych procesów fizjologicznych	A.W1
W zakresie umiejętności student:		
U_01.	Po ukończeniu nauki anatomii student potrafi opisać cechy budowy morfologicznej narządów i układów, wykorzystując prawidłowe mianownictwo anatomiczne.	A.U1
U_02.	Wyjaśnia znaczenie funkcjonalne poszczególnych narządów w oparciu o wiadomości z zakresu anatomii klinicznej.	A.U1
W zakresie kompetencji społecznych student:		
K_01.	Doskonali kompetencje w zakresie samodzielnego uczenia się	K.7

K_02	Doskonali kompetencje komunikowania się w sytuacji trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K.5
K_03	Jest przygotowany do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	K.4

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Informacje o przedmiocie. Jak uczymy się anatomii? Położenie opisowe, osie i płaszczyzny ciała. Ogólne właściwości układu kostnego i mięśniowego. Kości kończyny górnej i dolnej. Budowa i typy stawów; ruchy w stawach. Grupy mięśniowe kończyn.
2. Ogólny schemat budowy układu krążenia. Wielkie naczynia klatki piersiowej, jamy brzusznej i szyi. Schemat budowy układu chłonnego. Naczynia tętnicze i żylne kończyn.
3. Układ krwiotwórczy.
4. Budowa kręgosłupa i klatki piersiowej. Topografia narządów śródpiersia. Serce - budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Naczynia wieńcowe. Układ przewodzący serca. Sylwetka serca w badaniu fizykalnym i obrazie RTG
5. Ogólna budowa i podział układu oddechowego. Topografia narządów szyi.
6. Topografia narządów jamy brzusznej - położenie wewnątrz- i zewnątrzotrzewnowe. Budowa cewy pokarmowej. Wielkie gruczoły jamy brzusznej. Drogi żółciowe. Śledziona. Wielkie naczynia jamy brzusznej. Układ żyły wrotnej wątroby. Unerwienie narządów jamy brzusznej – rola układu autonomicznego.
7. Budowa narządów układu moczowego i płciowego męskiego i żeńskiego.
8. Budowa czaszki. Staw skroniowo-żuchwowy. Opony mózgowia. Budowa narządu wzroku oraz narządu słuchu i równowagi. Ogólna charakterystyka nerwów czaszkowych.
9. Ogólna budowa i podział układu nerwowego. Obwodowy układ nerwowy. Budowa nerwu rdzeniowego. Splot ramienny i lędźwiowo-krzyżowy. Nerwy obwodowe kończyn i ich porażenia.
10. Budowa i podział ośrodkowego układu nerwowego (OUN). Układ komorowy. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Naczynia mózgowia i rdzenia kręgowego.
11. Najważniejsze układy czynnościowe oraz połączenia w OUN. Budowa i funkcja kory mózgu. Wybrane zagadnienia anatomii klinicznej OUN.

Ćwiczenia

1. Kości kończyn. Stawy i ruchy w stawach. Grupy mięśni kończyn. Funkcje ruchowe wybranych grup mięśni**.-**
2. Główne nerwy obwodowe kończyny górnej i dolnej. Charakterystyczne cechy porażenia nerwów obwodowych.
3. Topografia głównych naczyń tętniczych i żylnych kończyn. Miejsca najczęstszych urazów naczyń na kończynach; potencjalne konsekwencje urazów. Miejsca badania tętna na kończynie górnej i dolnej.
4. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia kończyn)**
5. Budowa i ruchomość kręgosłupa. Cechy charakterystyczne kręgów. Budowa ścian klatki piersiowej. Mechanika oddychania. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna serca. Zakres unaczynienia przez tętnice wieńcowe.
6. Sylwetka serca w obrazie RTG oraz w badaniu fizykalnym; miejsca osłuchiwania serca.
7. Topografia narządów układu oddechowego (górne i dolne drogi oddechowe). Ogólna topografia narządów szyi. Obraz narządów klatki piersiowej w badaniu radiologicznym.
8. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia narządów klatki piersiowej)**
9. Topografia narządów jamy brzusznej. Jama otrzewnej i przestrzeń pozaotrzewnowa. Wielkie naczynia tętnicze jamy brzusznej. Układ żyły wrotnej wątroby. Kanał pachwinowy i kanał udowy
10. Topografia narządów tworzących układ krwiotwórczy.
11. Topografia narządów układu moczowego i płciowego. Przepony mięśniowe miednicy mniejszej. **.**
12. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia narządów jamy brzusznej i układu moczowo-płciowego).**
13. Budowa czaszki. Mechanika stawu skroniowo-żuchwowego. Budowa narządu wzroku i słuchu. Topografia nerwów czaszkowych.
14. Budowa półkuli mózgu, pnia mózgowia i rdzenia kręgowego. Ogólna topografia układu komorowego. Topografia głównych tętnic i żył mózgowia i rdzenia.
15. Najważniejsze struktury OUN i ich rola w działaniu wybranych układów czynnościowych (jak np. układu ruchowego, czuciowego, limbicznego, węchowego).
16. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia głowy i OUN).**

Praca własna studenta

1. Linie, płaszczyzny ciała człowieka.
2. Skóra i jej przydatki.
3. Układ żylny kończyny górnej i dolnej.

Literatura podstawowa	1. Anatomia człowieka : podręcznik i atlas dla studentów licencjatów medycznych / Elżbieta Suder, Szymon Brużewicz ; [redakcja merytoryczna: dr med. Małgorzata Sobieszczańska]. - Wydanie drugie poprawione. - Wrocław : Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2021.
Literatura uzupełniająca	1. Ross & Wilson anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby / Anne Waugh, Allison Grant ; ilustracje Graeme Chambers ; redakcja pierwszego wydania polskiego Bogdan Ciszek, Ryszard Maciejewski ; [tłumaczenie z języka angielskiego Bogdan Kamiński]. - Wydanie 1., dodruk. - Wrocław : Edra Urban & Partner, copyright 2019. 2. Ross & Wilson anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby / Anne Waugh, Allison Grant ; ilustracje Graeme Chambers ; tłumaczenie z języka angielskiego Bogdan Kamiński. - Wydanie pierwsze polskie, dodruk 2022 /redakcja Bogdan Ciszek, Ryszard Maciejewski. - Wrocław : Edra Urban & Partner, Copyright 2022.
Metody kształcenia	**Wykłady**: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja. **Ćwiczenia**: z modelem anatomicznym **Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia:** Praca z literaturą, przygotowanie prezentacji multimedialnej zgodnie z wytycznymi

Metody weryfikacji efektów uczenia się									Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Wykłady, ćwiczenia, praca własna studenta									
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	
X	X				X				W_01
X	X				X				W_02
X	X				X				W_03
	X				X			X	U_01
	X							X	U_02
					X			X	K_01
								X	K_02
								X	K_03

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Formy i warunki zaliczenia	**A. Sposób zaliczenia** Zajęcia z przedmiotu obejmują wykłady i ćwiczenia. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany przez prowadzącego zajęcia; brak przygotowania do zajęć jest równoznaczny z ich niezaliczeniem. Student, który opuści ponad 20% przewidzianych regulaminowo zajęć jest niedopuszczony do sesji egzaminacyjnej. Zaliczenie prac zleconych przez nauczyciela.

	B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Egzamin końcowy składa się z części praktycznej i teoretycznej – pisemnej i ustnej. Nie zgłoszenie się na egzamin w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0). Usprawiedliwienie powinno być złożone u egzaminatora najpóźniej w 3. dniu po egzaminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej (2.0) z egzaminu w pierwszym terminie studentowi prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego. **Warunki zaliczenia:** Terminy zaliczenia, egzaminu końcowego oraz egzaminu poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru **Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:** Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia. **Zaliczenie ćwiczeń:** Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego. Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia. **Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:** Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.
Praca własna studenta	Przygotowanie prezentacji multimedialnej na wybrany temat, przygotowanie się do ćwiczeń, przygotowanie się do zaliczenia.

KRYTERIA OCENY PRACY REALIZOWANEJ W RAMACH PRACY WŁASNEJ STUDENTA POD KIERUNKIEM NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO LUB INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA:

Lp.	kryterium	Liczba punktów
1	Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu	0 – 5
2	Zgodność formułowanych treści z aktualnym stanem wiedzy pielęgniarskiej i innej.	0 - 5
3	Poprawność terminologiczna i językowa	0 - 4
4	Logiczny układ treści.	0 - 2
5	Dobór literatury.	0 - 2
łącznie		0 - 18

OCENA WG ZDOBYTEJ PUNKTACJI:
10 – 18 pkt– zaliczone
poniżej 10 pkt – niezaliczone

KRYTERIA OCENIANIA

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.
- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin Ogółem	ECTS
Udział w wykładach	50	3
Praca własna studenta	25	
Udział w seminariach		1
Udział w ćwiczeniach	20	
Udział w ćwiczeniach symulacyjnych		
Udział w zajęciach praktycznych		
Udział w praktyce zawodowej		
Praca własna studenta	5	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	**100**	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	4	
Liczba punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	2,8	